

Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik
Təşkilatları Assosiasiyası

FƏALİYYƏT HESABATI

YANVAR - MART 2024

Fəaliyyət istiqamətləri və məqsədlər

Qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi

Maarifləndirmə və məlumatlılıq səviyyəsinin yüksəldilməsi

Elmi-texniki və tədqiqat potensialının gücləndirilməsi

Kadr potensialının gücləndirilməsi

İnnovasiya və startap ekosisteminə dəstəyin genişləndirilməsi

Milli həllərin hazırlanması və tətbiqi

İnsident və böhran hallarının idarə edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi

Əməkdaşlığın (ölkə daxili və beynəlxalq) genişləndirilməsi

Struktur, üzvlər və komanda

118

Ümumi Yığıncaq

51

Hüquqi şəxs

67

Ekspert

13

İdarə Heyəti

13

İcra aparatı

Hesabat dövründə üzvlüyə qəbul edilmişdir:

- **3 hüquqi şəxs**
- **7 fiziki şəxs**

Kibertəhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq

12.02.2024

Qərbi Kaspi Universiteti ilə birgə layihələrin həyata keçirilməsinə dair müzakirələr aparılıb

Universitet bu layihələri bir sıra tərəfdaşlarla əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirəcək.

Bununla bağlı universitetdə keçirilən görüşdə "Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası"nın idarə heyətinin sədri Elvin Balajanov, "A2Z Technologies" şirkətinin kommersiya şöbəsinin müdiri Anar Hübətov və "Cyberpoint" şirkətinin marketing və satış şöbəsinin müdiri Mehman İsgəndərovla müzakirələr aparılıb.

Görüş zamanı əməkdaşlıq əlaqələrinin əhəmiyyəti və perspektivləri, eyni zamanda tələbələr üçün təcrübə və iş imkanları nəzərdən keçirilib.

Kibertəhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq

06.03.2024

DGKA ilə AKTA arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb

Cari ilin 6 mart tarixində Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası (DGKA) ilə Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası (AKTA) arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunun imzalanması mərasimi keçirilib. Görüşdə Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının rəisi, gömrük xidməti general-mayoru Qulu Novruzov, Dövlət Gömrük Komitəsinin Kibertəhlükəsizlik şöbəsinin rəisi Turqut Vəliyev, Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının İdarə Heyətinin sədri Elvin Balacanov, sədr müavini Rauf Cabarov, digər üzvlər iştirak ediblər. Memoranduma əsasən, Akademiyada kiber klubun inkişafı, DGKA-nın laboratoriyalarının digər universitetlərin kiber klubları üçün istifadəsi, kadrların hazırlanmasına dəstək və birgə tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Daha ətraflı:

<https://akta.az/az/news/dgka-ile-akta-arasinda-anlasma-memorandumu-imzalanib>

12.03.2024

AKTA İdarə Heyətinin növbəti iclası baş tutub

12 mart tarixində Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının (AKTA) İdarə Heyətinin sayca 10-cu olan növbəti iclası baş tutub. İclas AKTA İdarə Heyətinin üzvü olan Simbrella şirkətinin ofisində keçirilib.

İclasda AKTA İdarə Heyətinin sədri Elvin Balacanov tərəfindən cari ilin birinci rübünün hesabatı təqdim edilib. Qeyd olunan dövr ərzində maarifləndirmə, təhsil, əməkdaşlıq, tədqiqat və inkişaf istiqamətləri üzrə AKTA tərəfindən görülmüş işlər barədə məlumat verilib və müzakirələr aparılıb.

Görüşdə AKTA tərəfindən son dövrlərdə aparılan və üzvlərə yönəlmiş bir sıra işlər barədə məlumat verilib. AKTA İdarə Heyətinin sədr müavini Rauf Cabarov kibertəhlükəsizlik məhsul və xidmətlərinin elektron kataloqu barədə iclas iştirakçılarına məlumat verib. Bu kataloqa müraciətlərin qəbul edilməsi proseduru və AKTA üzvü olan şirkət və təşkilatlar üçün yaradılmış elektron kabinetin imkanları təqdim olunub.

Görüşün sonunda AKTA İdarə Heyətinin üzvləri tərəfindən gələcək fəaliyyət barədə müzakirələr aparılıb və təkliflər səsəndirilib.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/akta-idare-heyetinin-noevbeti-iclası-bas-tutub>

Beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi

AKTA Avrasiya IT Forumunda iştirak edib

20 və 21 fevral tarixlərində “Rəqəmsal müstəqillik uzunmüddətli beynəlxalq əməkdaşlığın əsasıdır” mövzusunda Moskva şəhərində Avrasiya İT forumu keçirilib. Dövlətlərin rəqəmsallaşmasına həsr edilən forumda müxtəlif mövzularla yanaşı “rəqəmsal dövrdə dövlətlərin informasiya təhlükəsizliyi” adlı panel müzakirələri aparılıb.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/akta-avrasiya-it-forumunda-istirak-edib>

Beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi

23-25.02.2024

Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası “4-cü Türkiyə Kiber Təhlükəsizlik Zirvə Toplantısı”nda təmsil olunub

Cari ilin 23 - 25 fevral tarixlərində Türkiyə Respublikasının Antalya şəhərində Türkiyə Kiber Təhlükəsizlik Klasterinin (“Türkiyə Siber Güvenlik Kümelenmesi”) təşkilatçılığı ilə “4-cü Türkiyə Kiber Təhlükəsizlik Zirvə Toplantısı” keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası (AKTA), habelə AKTA üzvü və tərəfdaşı olan şirkətlər - “A2Z Technologies”, “B&B Security Alliance”, “Defscope”, “Azintelecom” və “Techpro DC” təmsil olunub.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/akta-ve-uezvləri-4-cue-tuerkiye-kiber-tehluokesizlik-zirve-toplantisi-nda-tems-il-olunub>

Beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi

28.02.2024

AKTA nümayəndə heyəti 12-ci Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumunda iştirak edib

Fevralın 28-də Rusiyanın Stavropol diyarının Mineralnie Vodi şəhərində 12-ci Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumu keçirilib. Forumda AKTA İdarə Heyətinin sədr müavini Rauf Cabarov, AKTA İdarə Heyətinin üzvü olan "Caspel" şirkətinin rəhbəri Ceyhun Quliyev və AKTA üzvü olan "Digital Umbrella" şirkətinin təsisçisi və rəhbəri Ulduza Xəlilovanın təmsil olduğu nümayəndə heyəti iştirak etmişdir.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/akta-nuemayende-heyeti-12-ci-azerbaycan-rusiya-regionlararasi-forumunda-istirak-edib>

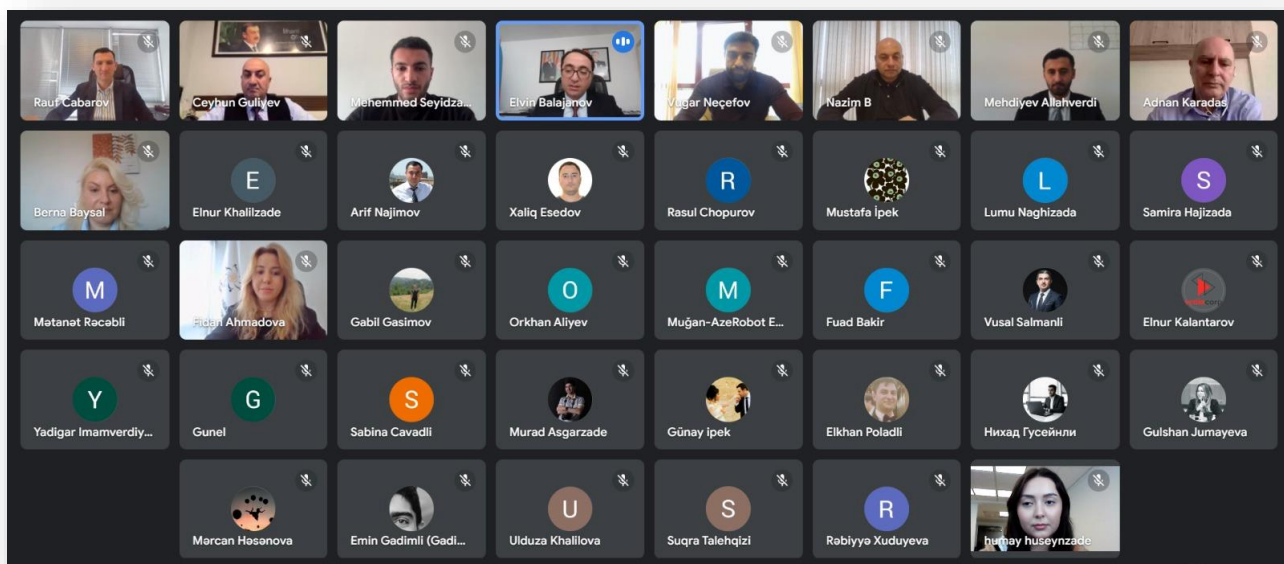
Kibertəhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq

15.03.2024

AKTA üzvləri ilə görüş keçirilib

15 mart tarixində Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının üzv şirkətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibli onlayn görüş baş tutub. Görüşdə AKTA-nın təqdim etdiyi bir sıra yeniliklər barədə məlumat verilib. Elektron kabinet və elektron kataloq imkanları üzv şirkətlərə izah edilib.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/akta-uezvləri-ile-goerues-kecirilib>

Yanvar, fevral və mart ayları ərzində keçirilmiş digər görüşlər

- **“ESET” MMC şirkəti (10.01.2024)**
- **Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı Səfirliyi (15.01.2024)**
- **ADA universiteti (16.01.2024)**
- **Azərbaycan Mikromaliyyə Assosiasiyası (AMFA) (31.01.2024)**
- **Qərbi Kəspı Universiteti (09.02.2024)**
- **“Allsafe Kibertəhlükəsizlik” MMC (13.02.2024)**
- **“Гос TEX” Rusiya Federasiyası (16.02.2024)**
- **Gürcüstanın Elmi Kiber Təhlükəsizlik Assosiasiyası (SCSA) (19.03.2024)**
- **“Allsafe Kibertəhlükəsizlik” MMC (27.03.2024)**

16.01.2024

“Kibertəhlükəsizlik təhsili və əməkdaşlıq” mövzusunda tədbir baş tutub.

16 yanvar 2024-cü il tarixində Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə “Kibertəhlükəsizlik təhsili və əməkdaşlıq” mövzusunda tədbir baş tutub.

Tədbirin əsas məqsədini ali təhsil müəssisələrində yaradılmış kiber klubların fəaliyyəti, o cümlədən informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizlik sahəsində həyata keçirilən təhsilə, habelə universitet-sənaye əməkdaşlığının genişləndirilməsinə dair ali təhsil müəssisələrinin, AKTA üzvü olan şirkət və təşkilatların, eləcə də müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə dəyirmi masa formatında müzakirələrin həyata keçirilməsi təşkil edib.

AKTA İdarə Heyətinin sədri tərəfindən “Azərbaycan Respublikasının informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizliyə dair 2023 – 2027-ci illər üçün Strategiyası”nda (bundan sonra – Strategiya) təsbit olunmuş aidiyyəti hədəf və məqsədlər, eləcə də müvafiq sahə üzrə təhsilə dair müəyyən olunmuş tədbirlər iştirakçıların diqqətə çatdırılıb. Təhsil müəssisələri ilə dövlət və özəl sektor arasında informasiya təhlükəsizliyi üzrə kadr hazırlığına dair əməkdaşlığın genişləndirilməsinin zəruriliyi qeyd olunub. Həmçinin, Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin nümayəndəsi tərəfindən ali təhsil müəssisələrinin prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsi zamanı Strategiyada müəyyən olunmuş hədəf, məqsəd və tədbirlərin nəzərə alınmasının zəruriliyi qeyd olunub.

04.03.2024

Bakıda “Birləşmiş Krallıq Kiber Təhlükəsizlik Sərgisi” keçirilib

Cari ilin 4 mart tarixində Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının ölkəmizdəki səfirliyinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının (AKTA) tərəfdaşlığı ilə Bakı şəhərində “Birləşmiş Krallıq Kiber Təhlükəsizlik Sərgisi” (“UK Cyber Security Expo”) həyata keçirilib.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/bakida-birlesmis-kralliq-kiber-tehluakesizlik-sergisi-kecirilib>

Tədqiqat və inkişaf

Ölkəmiz kibertəhlükəsizlik indeksində hazırədək ən yüksək göstəricisini əldə edib

Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının fəaliyyət istiqamətlərindən biri də kibertəhlükəsizlik sahəsində mövcud olan beynəlxalq reyting və hesabatlarda Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılmasına dair çoxtərəfli dəstəyin verilməsidir.

2023-cü il ərzində Azərbaycan Respublikasında kibertəhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində həyata keçirilən sistemli tədbirlərin AKTA-nın müvafiq indikatorlar üzrə əsaslandırılmış təqdimatı nəticəsində 176 ölkənin qiymətləndirildiyi "Milli Kibertəhlükəsizlik İndeksi"nin ("National Cybersecurity Index") reyting cədvəlində Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin 36 pillə qalxaraq 86-cı yerdən 50-ci yerə irəliləməsi təmin olunmuşdu.

Keçən ilin sentyabr ayından etibarən isə adıçəkilən indeks üzrə yeni qiymətləndirmə kriteriyalarına əsaslanan metodologiyanın tətbiq olunmasına başlanılıb və hazırədək 39 ölkənin qiymətləndirilməsi həyata keçirilib. AKTA-nın tədqiqat komandası tərəfindən yeni indikatorlar üzrə də araşdırma aparılıb və kibertəhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ölkədə həyata keçirilmiş tədbirlərə dair məlumatlar sistemləşdirilərək nəzərə alınması üçün təqdim edilib.

Beləliklə, yeni indeks üzrə hazırədək **39 ölkənin** 49 indikator üzrə qiymətləndirildiyi reyting cədvəlində Azərbaycan Respublikası **66.67 balla 14-ci pillədə** qərarlaşıb. Qeyd olunmalıdır ki, bu göstərici hazırədək ölkəmiz tərəfindən əldə olunmuş ən yüksək göstəricidir. Belə ki, 2016-2023-cü illər ərzində indeksdə ölkəmiz tərəfindən əldə olunmuş ən yüksək bal 63.64 olub.

Bununla yanaşı, qeyd etmək lazımdır ki, qiymətləndirmənin əsaslandığı **49** indikatorun **32-i** üzrə AKTA tərəfindən təqdim edilmiş cavablar tam qəbul olunaraq qiymətləndirmədə nəzərə alınıb. Digər indikatorlar üzrə də ölkəmizdə həyata keçirilən fəaliyyətin tam və obyektiv qiymətləndirilməsi, ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə hazırda tərəfimizdən əlavə tədbirlər həyata keçirilir, habelə mütəmadi olaraq müvafiq məlumatlar yenilənərək indeksdə nəzərə alınması üçün təqdim edilir.

Məlumat üçün qeyd olunmalıdır ki, Estoniyanın Elektron İdarəçilik Akademiyası Fondu tərəfindən hazırlanan və təkmilləşdirilən "Milli Kibertəhlükəsizlik İndeksi" kibertəhlükəsizliyin təmin edilməsi və kiber insidentlərin idarə olunması üzrə ölkələrin hazırlığını real vaxt rejimində ölçən qlobal indeksdir.

Rank	Country	National Cyber Security Index	Digital Development Level	Difference
1.	Poland	92.50	72.29	20.21
2.	Australia	87.50	82.21	5.29
3.	Estonia	85.83	80.02	5.81
4.	United States	84.17	84.21	-0.04
5.	Ukraine	80.83	67.73	13.10
6.	Latvia	79.17	71.88	7.29
7.	Cyprus	76.67	72.52	4.15
8.	Lithuania	76.67	73.93	2.74
9.	United Kingdom	75.00	82.07	-7.07
10.	Albania	70.83	59.56	11.27
11.	Morocco	70.00	52.29	17.71
12.	Moldova (Republic of)	69.17	60.10	9.07
13.	Dominican Republic	67.50	53.89	13.61
14.	Azerbaijan	66.67	57.47	9.20
15.	Georgia	62.50	60.13	2.37

Tədqiqat və inkişaf

«Təhsilimizi kibertəhlüklərdən necə qorumalı?» mövzusunda AKTA İdarə Heyəti sədrinin müsahibəsi

Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının İdarə Heyətinin sədri, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Elvin Balacanova «Təhsilimizi kibertəhlüklərdən necə qorumalı» mövzusunda müsahibə verib.

Müsahibədə təhsil sahəsində olan kibertəhlüklər, onlarla mübarizə siyasəti və AKTA tərəfindən bu istiqamətdə təhsil müəssisələri ilə aparılan işlər barədə məlumat verilib. Daha ətraflı:

<https://www.muallim.edu.az/news.php?id=28190>

AKTA «Gələcək Üçün Assosiasiyalar» layihəsində iştirak edir.

Azərbaycan Mikromaliyyə Assosiasiyası (AMFA) tərəfindən “Gələcək üçün Assosiasiyalar” layihəsi çərçivəsində Azərbaycanda biznes və peşəkarlar assosiasiyalarının bacarıqlarını artırmaq və iqtisadi inkişafında rolunu gücləndirmək istiqamətində fəaliyyət həyata keçirilir.

AKTA qeyd olunan layihədə iştirak edir. Bu layihə çərçivəsində AKTA əməkdaşlarının bir sıra maraqlı mövzularda keçirilən təlimlərdə bilik və bacarıqları artırılır, ekspert dəstəyi əldə edilir və digər assosiasiyalar ilə əməkdaşlıq əlaqələri qurulur.

AKTA-nın veb saytında üzvlər üçün şəxsi elektron kabinetin və elektron məhsul və xidmət kataloqunun inkişafı davam etdirilir

AKTA-nın yeni saytda qurulmuş sistem üzvlər tərəfindən öz məlumatlarını avtonom qaydada yeniləmək və zəruri bildikləri məlumatları əlavə etmək imkanı yaradır. Şəxsi kabinet vasitəsilə üzvlər öz məhsul və xidmətlərini kataloqa əlavə etmək, yeni vakansiyaları elan etmək və AKTA ilə yazışmanı sistem üzərindən aparmaq imkanı əldə edirlər.

Hesabat dövründə elektron kataloqun imkanları genişləndirilmişdir. Elektron şəxsi kabinetdə üzvlər haqqında olan məlumat modulları elektron kataloq ilə əlaqələndirilmişdir. Elektron kataloqa 16 kibertəhlükəsizlik məhsul növü üzrə alt kateqoriyalar, zəruri sorğu bölmələri əlavə edilmişdir. Sistemdə sorğuları qiymətləndirmək üçün ekspert qiymətləndirmə modulu qurulmuşdur. Bir neçə ekspert müstəqil şəkildə təqdim edilmiş məhsul və xidmətləri qiymətləndirə biləcək və yekunda sistem tərəfindən obyektiv yekun nəticə təqdim olunacaqdır. Beləliklə AKTA tərəfindən kibertəhlükəsizlik məhsul və xidmətlərin yoxlanılmış siyahısını («verified list») hazırlamaq mümkün olacaqdır.

Tədqiqat və inkişaf

13.03.2024

AKTA İdarə Heyəti qanunvericilikdə sahibkarlığın dəstəklənməsi ilə bağlı aparılan islahatların biznes mühitinə təsirinə dair ictimai müzakirədə iştirak edib

Cari ilin 13 mart tarixində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi - KOBİA yanında İctimai Şuranın təşkilatçılığı ilə "Qanunvericilikdə sahibkarlığın dəstəklənməsi ilə bağlı aparılan islahatların biznes mühitinə təsiri imkanları" mövzusunda növbəti ictimai müzakirə keçirilib. Tədbirdə, həmçinin Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası (AKTA) İdarə Heyətinin sədri Elvin Balacanov, sədr müavini Rauf Cabarov və İdarə Heyətinin üzvü, "All In One Technologies" şirkətinin baş icraçı direktoru Məmməd Kərimli iştirak edib.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/akta-idare-heyeti-qanunvericilikde-sahibkarligin-desteklenmesi-ile-bagli-aparilan-islahatlarin-biznes-muehitine-tesirine-dair-ictimai-muezakirede-istirak-edib>

Digər işlər və layihələr:

- "European Cyber Security Organization"a (ECISO) və digər beynəlxalq təşkilatlara üzv olmaq üçün əlaqələr yaradılıb.
- "Təhsildə könüllü fəaliyyətin təşkili qrant müsabiqəsi" çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən dəstəklənən "**İnformasiya təhlükəsizliyi ixtisası üzrə elmi-metodiki tədris (çap və onlayn) vəsaitlərinin hazırlanması**" adlı qrant layihəsi – Layihənin icrasına 01 Yanvar 2024-cü il tarixindən etibarən başlanmışdır. Maraqlı tərəflər arasında ictimai dinləmənin təşkil edilməsi ilə başlanan layihədə ilkin olaraq İnformasiya təhlükəsizliyi ixtisası üzrə fənn sillabusları hazırlanmışdır. Sillabuslarda müəyyən olunan mövzular üzrə mühazirə materiallarının hazırlığı prosesi isə davam edir.
- Azərbaycan Respublikası Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi tərəfindən dəstəklənən "**Milli Kibertəhlükəsizlik indeksinin yaradılması**" layihəsi - 2024-cü il üzrə böyük, orta və kiçik qrant müsabiqələrinin böyük qrant kateqoriyası üzrə qalibi olmuşdur. 30500 AZN qrant ayrılan layihənin icrasına yaxın zamanlarda başlanılacaq.

SORĞU NƏTİCƏLƏRİ

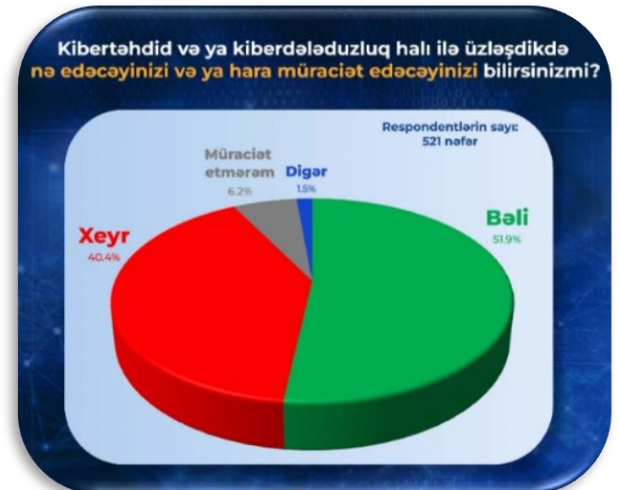
Kibertəhlükəsizliklə bağlı əhali arasında məlumatlılıq səviyyəsinin ölçülməsi məqsədilə sorğu keçirilib

Cari ilin yanvar ayı ərzində kibertəhlükəsizliklə bağlı əhali arasında məlumatlılıq səviyyəsinin ölçülməsi məqsədilə Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası tərəfindən onlayn anonim sorğu keçirilmişdir.

Müxtəlif cins və yaş kateqoriyalarını əhatə etmiş sorğuda ümumilikdə **521 respondent** tərəfindən **17 sual** cavablandırılmışdır.

Sorğunun nəticələrinin kibertəhlükəsizlik sahəsində əhalinin maarifləndirilməsi məqsədilə həyata keçiriləcək tədbirlərin effektivliyinin və səmərəliliyinin artırılmasında istifadə olunmasının məqsədəuyğunluğu nəzərə alınaraq, suallar üzrə fərdi cavablara dair statistik məlumatlar əsasında məlumatlar və tövsiyələr hazır edilərək, ictimaiyyətə təqdim edilmişdir.

Daha ətraflı: <https://akta.az/news/azerbaycan-kibertehlukeesizlik-teskilatlari-assosiasiyasi-terefinden-onlayn-anonim-sorgu-kecirilmisdir>

Maarifləndirmə və kadr potensialının gücləndirilməsinə dəstək

“Mənim peşəm İT mütəxəssisidir” adlı layihəyə yekun vurulub

Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun maliyyə, Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının (AKTA) texniki dəstəyi ilə Avropa Tələbələr Forumu-Sumqayıt ictimai birliyinin “Mənim peşəm İT mütəxəssisidir” adlı layihəyə yekun vurulub. Layihə çərçivəsində İKT sahəsində təhsil alan tələbələr üçün təlimlər təşkil edilib. Təlimlər AKTA-nın əməkdaşı Müşərrəf Məmmədova tərəfindən keçirilib.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/menim-pesem-it-muetexessisidir-adli-layiheyeye-yekun-vurulub>

"Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş gənclərin kibertəhlükəsizlik çempionatı"na yekun vurulub

Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun maliyyə, Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyasının (AKTA) texniki dəstəyi ilə Azərbaycan-İsrail Gənclərinin Dostluq Cəmiyyəti ictimai birliyi tərəfindən "Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş gənclərin kibertəhlükəsizlik çempionatı"na yekun vurulub.

Daha ətraflı: <https://akta.az/az/news/uemummilli-lider-heyder-eliyevin-100-illiyine-hesr-olunmus-genclerin-kibertehluakesizlik-cempionati-na-yekun-vurulub>

Maarifləndirmə və kadr potensialının gücləndirilməsinə dəstək

“Kiber Hüququn əsasları: Kiber məkanın hüquqi statusu və məsuliyyət məsələləri” mövzusu üzrə master-class təşkil edilib

16.03.2024-cü il tarixdə Qafqaz Biznes Mərkəzində ALSA Azərbaycan və Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Təşkilatları Assosiasiyası tərəfindən birgə əməkdaşlıq çərçivəsində “Kiber Hüququn əsasları: Kiber məkanın hüquqi statusu və məsuliyyət məsələləri barədə” Master-Klass baş tutmuşdur. Master-class zamanı AKTA İdarə Heyəti sədri Elvin Balacanov AKTA-nın hüquqşünası Təbriz Raufoğlu çıxış etmiş və mövzu üzrə təqdimatlar göstərmişlər.

Mütəmadi olaraq maarifləndirici paylaşımlar edilməkdədir:

İnternetdən istifadə zamanı təhlükəsizlik qaydalarına riayət edərək özünüzü internet vasitəsilə yaranan biləcək təhdidlərdən müdafiə edə bilərsiniz:

- Cümlə və unikal şifrlərdən istifadə edin.
- Eyni gündən müxtəlif hesablarda istifadə etməyin.
- Pin, şifrə, üz tənəmi kimi təhlükəsizlik parametrlərindən istifadə edin.
- Onlayn hesablarınızda iki faktorlu təsdiqlənmədən (2FA) istifadə edin.
- Dəvəmti olaraq sosial şəbəkə hesablarınızın məxfilik parametrlərini yeniləyin.
- Təhlükəsiz internet səhəbələrindən istifadə edin.

Fərdi məlumatlarınızı qorumağın 10 yolu:

- Çiçəklərinizə bluetooth istifadə etmədiyiniz təqdirdə sönümlü vəziyyətdə saxlayın.
- Ən son təhlükəsizlik parametrlərinə sahib olmaq üçün cihazlarınızda program təminatı yenilənmələrini gecikdirməyin.
- Şifrəsiz ictimai Wi-Fi şəbəkələrindən istifadə edərkən ehtiyatlı olun və cihazlarınızda şəkəyə avtomatik qoşulma funksiyasını deaktiv edin.
- Şübhəli keçidlərə daxil olmayın və tanımadığınız nömrələrdən gələn zənglərə və mesajlara aiddənməyin.
- Elektron poçt, bank və sosial şəbəkə hesablarınızda hər zaman iki faktorlu təsdiqlənmədən istifadə edin.

Kibertəhdid və ya kibersidentia üzvləşdikdə:

Kiberdeladuluzluqta üzvləşdikdə:

Daxili İşlər Nazirliyi:

- "1654" Qaynar xətt
- "102" Qaynar xətt
- "E-Polisi" mobil tətbiqinin "E-müraciət" bölməsi
- "www.nli.gov.az" veb saytının "Onlayn müraciət" bölməsi

vasitəsilə müraciət edə bilərsiniz.

BAHAR GƏLDİ, KİBER TƏMİZLİK VAXTIDIR!

Kibertəhlükəsizliyinizi gücləndirmək üçün güclü və unikal şifrlər əkin.

İnternetdən istifadə zamanı təhlükəsizlik qaydalarına riayət edərək özünüzü internet vasitəsilə yaranan biləcək təhdidlərdən müdafiə edə bilərsiniz:

- Program təminatı və tətbiqlərinizi mütəmadi olaraq yeniləyin.
- Programların yalnız etibarlı və rəsmi mənbələrdən əldə edin.
- Lisensiyasız program təminatlarından istifadə etməyin.
- Şübhəli elektron poçtlara və linklərə keçid etməyin.
- Məlumatlarınızın ehtiyat nüsxəsini yaradın.
- Fərdi məlumatlarınızı paylaşarkən diqqətli olun.
- Aktual kiber təhdidlərlə bağlı məlumatı ölməyə qalın.

Fərdi məlumatlarınızı qorumağın 10 yolu:

- Səciyyət vəsiqəsi, bank kartı və əlaqə məlumatlarınız kimi fərdi məlumatlarınızı tanımadığınız şəxs və ya saxsırla, həmçinin sosial media hesablarınızda paylaşarkən diqqətli olun.
- İstixana və dəyişdirilmə halında məlumatlarınızı bərpa edə bilməyiniz üçün hər zaman məlumatlarınızın ehtiyat nüsxələrini yaradın.
- İstifadə etdiyiniz programların və sosial media hesablarınızın məxfilik parametrlərini nəzərdən keçirin.
- Güclü və unikal şifrlərdən istifadə edin, eyni zamanda mütəmadi olaraq şifrlərinizi yeniləyin.
- Ən son firewall və antivirus programları quruluşlarını cihazlarınızda istifadə etməyə diqqət yetirin.

Lisensiyasız programların hazırlanması, yayılması və istifadəsi nəticəsində yaranan biləcək problemlər:

- Təhlükəsizlik problemləri: Lisensiyasız programlar zəruri təhlükəsizlik yeniləmələri ("update") və texniki dəstəyə təmin olmur ki, nəticədə həmin programlarda yaranmış zəiflik və boşluqların cinsiyətlər mövcudluğu üçün istifadəsinə müsbət qarşı yaranır.
- Yoluxma riski: qeyri-müəyyən mənbələrdən yüklənmiş lisensiyasız programlar vasitəsilə cihazınız virusla yoluxdurula bilər ki, bu da cihazınızda olan məlumatların qorunmasını ələ keçirməyə imkan yarada bilər.
- Çiçəklən (sistem) normal fəaliyyətdən pozulması zəruri yeniləmə və təkmilləşdirmələr təmin olunmadığı üçün lisensiyasız programlardan istifadə çətinləşən normal işləməsinə ciddi maneələr yarada bilər.
- Hüquqi problemlər: Lisensiyasız programların, pirat nüsxələrin hazırlanması və yayılması qanunvericiləyə uyğun olaraq müvafiq məsuliyyət tədbirlərinin tətbiq olunması üçün əsasdır.
- Riğuzər nüfuzun zədələnməsi: təşkilatların/şəxslər tərəfindən lisensiyasız programların istifadə olunması, həmin subyektlərə etibar olunmuş məlumatlara məsuliyyətsiz yanaşmanın göstəricisi kimi qəbul oluna bilər.

BAHAR GƏLDİ, KİBER TƏMİZLİK VAXTIDIR!

Uzun müddətdir istifadə etmədiyiniz tətbiqləri cihazınızdan budayın.